

יוםסף ורזל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "יחוני המעלה")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום ז' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ' מר השון התשע"ז

בתפלס

שבת ז' ניסן ה-תשפ"ה
פרשה: ויקרא
הפטרה: עם זו יצאתי

הדלקת נרות - 18:42
צאת השבת - 19:35
ר"ת: 20:22

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:47

זמן	ויקרא
4:59	עמוד השחר: 5:10
5:06	זמן טלית: 5:17
6:17	זריחה: 6:26
12:43	צאת: 12:45
13:15	מנחה גדולה: 13:17
19:10	שקיעה: 19:05

אסתר לרזל

"הקטן עצמד"

ויקרא נכתב בא' זעירא.
אלף' הוא מלשון לימוד,
כמו שנאמר (איוב לג.)
"אאלף חכמה". יש כאן
רמז לאדם, שעליו
להקטין את עצמו, ולא
להתרגל למידה הרעה של
גאוה והתנשאות.

העלון לרפואת
מנשה בר דוד וברוריה
מרת אחותי דינה בת רחל
ולע"נ חמי ר' שלום בר שמחה ז"ל
חמותי מרים בת רחל ע"ה
הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
בטל... 052-5079555

"בפתח חורש הניסים"

היי העם היהודי מתנהלים לכאורה בדרך הטבע, אבל בנקודה כלשהי הוא חורג מהמוסכמות. יש בו משהו חמקמק שאינו מתיישב בכלים המקובלים.
ראש-השנה חל לפני חצי שנה, ואנחנו כבר עומדים ממש באמצע השנה, אבל על-פי לוח-השנה של המקרא, אנו נכנסים בשבת הזאת ל"חורש הראשון", כפי שנקרא בפרשת החורש: "החורש הזה לכם ראש-חודשים, ראשון הוא לכם לחודשי השנה".

מדברי חז"ל עולה, שהעם היהודי חי בתוך שני לוחות-שנה, שהם למעשה שני מישורים מקבילים. מצד אחד - הלוח הטבעי, שמתחיל בא' בתשרי, יום בריאת האדם; ומצד שני הלוח הניסי, שמתחיל בחודש ניסן, החודש שבו יצאו אבותינו ממצרים באותות ובמופתים.

המשמעות הרעיונית של הדברים היא, שחיינו של יהודי כפרט ושל העם היהודי ככלל מתנהלים בשני צירים מקבילים. מצד אחד הציר הטבעי, האנושי, הרציונלי, ומצד שני הציר העל-טבעי, הניסי, העל-שכלי.

ההיסטוריה של עם-ישראל משקפת להפליא מערכת מורכבת זו. מצד אחד התקיים העם היהודי בתוך המערכות הטבעיות: עסק בחיי פרנסה, דאג לצרכיו בכלים הטבעיים, התמודד עם בעיות ועם גזירות בדרכים מקובלות. אולם ברור ככול שבמסגרת חוקי הטבע לא היה העם היהודי שורר ומתקיים, משום שכל הכוחות הטבעיים עמדו נגדו. לצד הפעילות הטבעית פעלו על העם היהודי כוחות על-טבעיים שהעניקו לו כוח ויכולת לשרוד במקום שהתנאים הטבעיים כשהם לעצמם היו גורמים לו להיכחד ולהיעלם.

בנקודה זו פמון סוד קיומו של העם היהודי. במבט חיצוני הוא נראה עם ככל העמים, הכפוף לכוחות הטבעיים ולתהליכים חברתיים ודמוגרפיים כלל-עולמיים. אבל בנקודה כלשהי מתברר פתאום שהוא חורג מהכללים וחומק מהמוסכמות. כאשר כל המומחים מנבאים את היעלמותו ודעיכתו, הוא פתאום פורח ומתנשא. יש בו משהו חמקמק שאינו מתיישב בכלים הרציונליים המקובלים.

זה היסוד הניסי שקיים בעם-ישראל, יסוד שמסומל בחודש ניסן, שבו נולד ונתהווה העם היהודי. לידתו של העם היהודי ויציאתו מעבדות לחירות הייתה ניסית ועל-טבעית, וכאן ניתן לעם-ישראל הכוח להתקיים בציר מקביל לזה הטבעי - הציר הניסי.

הכרה זו צריכה לבוא לידי ביטוי הן בחיי הפרט והן בחיי הכלל. יהודי צריך לעסוק

לפרנסתו בדרך הטבע, ועם זאת עליו לדעת כי "ברכת ה' היא תעשיר" וכי "הוא הנותן לך כוח לעשות חיל".

כך גם בחיי מדינה, צריך לפעול בדרכי הטבע, לנהל פעילות דיפלומטית מקובלת, לבנות עוצמה צבאית, אבל צריך לזכור כל הזמן שיש באמתחתנו כוחות נוספים. על-טבעיים. גם אם נדמה שבדרכי הטבע דוחקים אותנו לפינה, הובה עלינו לזכור שאם נעמוד על שלנו כרצון ה' - ימצא הקב"ה דרכים משלו לחלצנו ממצור.

אולם חורש ניסן מזכיר לנו בעיקר את הכוח שניתן לנו להניע לנאולה אמיתית ושלמה.

חז"ל אומרים: "בניסן נגאלו, בניסן עתידים להינאל". אין פירוש הדבר שבשאר חודשי השנה אין הנאולה יכולה לבוא, חלילה, אלא שהחודש ניסן הוא עת-רצון מיוחדת במינה לנאולה.

אם-כן, במקום להיאנח חלילה בסוף החודש, יש בידינו להרבות זכויות ומעשים טובים כדי שאכן בחודש ניסן זה יבוא משיח-עזקנו.

בחודש ניסן קל יותר להטות את הכף לכף-זכות ולהביא את הנאולה. עוד מעשה טוב, עוד תוספת בלימוד תורה, עוד מטבע לצדקה, עוד קצת חסד ואהבת-ישראל - ונזכה.

העלון לע"נ

זקנת אסתר סויסה בת סעדיה ז"ל שנלב"ע ז' ניסן
תשפ"ה.

"והוא לא ישמע" א'

ספר לרזל

יום שישי ברחובות העיר חלב. יהודי העיר מתכוננים לשבת, ממחרים לדרכם. ואם בכל ימות השנה זרזים הם בכל הנוגע להכנות השבת והחג, הרי שבימי שישי הקצרים של החורף הם מזדרזים עוד יותר.

היום קצר. תרתי משמע, והמלאכה מרובה. תכף תפרוש השבת כנפיה על הארץ, ועליהם להיות מוכנים וערוכים לקראתה.

פינה חמה היתה שמורה בלבם של יהודי חלב לשירת הבקשות בלילות השבת. מדי ליל שבת, בלילי שבתות החורף הארוכים, היו משכימים יהודי חלב קום, זמן קצר אחד חצות הלילה, ועושים דרכם אל בית הכנסת.

שם, בבית הכנסת היו משוררים בצוותא חדא פיוטים קדמונים, במנגינות ערביות ומשובבות, תוך כדי לגימת תה חזק או קפה שחור מהביל, מעשה ידי של השמש.

וכל זאת, כהכנה רבתי לקראת תפילת שחרית, עם הנץ החמה. מנהג קדוש וקדום זה היה אהוב וחביב על יהודי חלב. נפשם היתה עורגת וכמהה לשירת הבקשות בלילות השבת, לשפוך נפש לפני ה' יתברך, ולהתרפק על אהבתו ויראתו.

אלא שבשלב מסוים הועמד מנהג יקר זה בסכנה גדולה, וכמעט שנתבטל ועבר מן העולם.

חסן ביק שר מוסלמי תקיף ונשוא פנים, היה ידוע בקוצר רוחו. כאחד ממקורביו הקרובים ביותר של מושל חלב, החזיק חסן בכוח רב. ומשכך נהגו הבריות שלא להיכנס עמו במריבה, ואפילו לא בוויכוח של מה בכך. וחסן ביק זה, אשר התגורר בסמוך לבית הכנסת הגדול של חלב הוא אשר עמד לרועץ כנגד מנהג שירת הבקשות.

איש לא ידע להסביר, מדוע מה שלא הפריע לשר הנכבד עד עתה החל להפריע לו לפתע פתאום.

וחסן עצמו, כלל לא ראה צורך לטרוח ולהסביר. ביום חמישי חורפי אחד נקראו ראשי הקהילה היהודית להגיע בדחיפות ללשכתו, וכאשר הגיעו הורה להם לשבת ואמד קצרות: "שירת הפיוטים שלכם, מדי ליל שבת באישון לילה, מפריעה את מנוחתי וטורדת את שנת, עליכם לחדול ממנה לאלתר".

הפרנסים הביטו זה בזה המומים ומבולבלים. האם באמת מבקש השר הנכבד למנוע בעדם מלשורר לאלוקיהם?

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "for son" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

צרכי החג למען משפחות נצרכות

כמידי שנה לקראת חג הפסח אנו מחלקים מצרכי מזון למשפחות נזקקות. פונים אנו אליכם, להיות שותפים במצוה גדולה זאת ולהכניס את שמחת החג לבתים אלו. כל תרומה שתקבל בברכה. יהי רצון שזכות המצוה תגן עליכם, ותזכו לכל מילי דמיטב אמן.
מי שרוצה לתרום נא לפנות לפלפון... 050-5919251

מנויים: לקבלת העלון חנים במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה'..."
השימוש של התורה בלשון המיוחדת "הקרבה" (ולא נאמר בלשון נתינה או הבאה) מתפרש במפרשים על פעולת עשיית הקרבן שנעשית על ידי התקרבות, כביכול לקרב ולהגיש את הדבר אל המקבל ולא לתת לו שהרי אי אפשר ממש לתת לקב"ה.
ועוד פירשו בזה, שלשון זה מלמדת על אופי הפעולה, שהיא פעולה של התקרבות, שכן גם האיש שמקריב את הקרבן, מתקרב בעצמו אל הקב"ה כאשר הוא מגיש לו כביכול את המנחה.
רבים מאוד ממאמרי חז"ל נאמרו על ענין מיוחד זה של קירבת ה' המושג על ידי הקרבת הקרבנות. החטא, מרחיק את האדם מן הקב"ה, וע"י הכפרה באמצעות הקרבן הוא יכול להתקרב שוב אל הקב"ה. כמו כן עצם פעולת הקרבן והבאת דבר להקב"ה כביכול, היא פעולה של התקרבות שעושה האדם כלפי הקב"ה. וכפי שכותב האור החיים הקדוש על הפרשה: "אמר אדם כי יקריב כמו כן הקרבה לשכינה, אין זה אלא מכם, פירוש מצד ישראל... כי על ידי חטא האדם יפרד הדבקות של ישראל עם אביהם שבשמים, דכתיב ואתם הדבקים בה', ויהיו נבדלים ומרוחקים מהשכינה, והאדון ברוך הוא יקפיד כביכול על הדבר ויתאוה לקרב אותם אליו".
"הקרבן מביא להתקרבות לה'".
יודעים אנו כי כל המצוות כולן גורמות נחת רוח לקב"ה, ובאמצעותן אנו יכולים להתקרב אליו יתברך. אם כן מדוע מוצאים אנו את הרעיון של התקרבות דווקא במצוה זו של הקרבנות?
ניתן לומר כי פעולת הקרבן מלווה באקט הברור מכל של מסירת דבר מה אל הקב"ה, מתוך ויתור על בעלותו בחפץ זה. בנוסף, יש להטעים כי על פי דברי רבותינו בהבאת הקרבן ממחיש האדם שהיה צריך להיעשות בו כל מה שנעשה לקרבן, שזו כמובן המסירות הגדולה ביותר, דהיינו מסירות נפש. התחושות הללו שחש מקריב הקרבן,

מטהרות את ליבו ומקרבות אותו לאביו שבשמים. הרמב"ן בפרשתנו מאריך בנושא הקרבן, ומביא אף הוא את הרעיון הזה. וכך הוא כותב בדבריו: "והנה בכתוב הזה טעם הקרבנות שהם אשה ריח ניחוח לה'... ויותר ראוי לשמוע הטעם שאומרים בהם, כי בעבור שמעשי בני אדם נגמרים במחשבה ובדבור ובמעשה, צוה השם כי כאשר יחטא יביא קרבן, יסמוך ידיו עליו כנגד המעשה, ויתודה בפיו כנגד הדבור, וישרוף באש הקרב והכליות שהם כלי המחשבה והתאוה, והכרעיים כנגד ידיו ורגליו של אדם העושים כל מלאכתו, ויזרוק הדם על המזבח כנגד דמו בנפשו, כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה כי חטא לאלקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה וכפר הקרבן הוזה שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו, והמנות להחיות בהן מורי התורה שיתפללו עליו. וקרבן התמיד. בעבור שלא ינצלו הרבים מחטוא תמיד. ואלה דברים מתקבלים מושכים את הלב כדברי אגדה".
לאור הדברים הללו ייקל עלינו להבין היטב את הכתוב בתהלים: "כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה: זבחי אלוקים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה". פסוק זה מלמד כי אין הקרבן אלא כלי להגיע למה שחפץ ה' באמת, הכנעת הלב לפניו יתברך, והיינו הך ממש. ודברי הרמב"ן הקדושים הנ"ל חופפים עד מאוד לדברי הוזהר הקדוש: "את קרבני. דא קרבן בשרא דאתקרב לכפרא. דמא על דמא. בשרא על בשרא. בגין דכל קרבנין לאו מתקרבין אלא על בשרא לכפרא על בשרא..." ובהמשך מאריך הוזהר הקדוש באותו קשר בין האדם לבהמה שאחד מסימניו הוא שהאדם אוכל את הבהמות ובשרם נבלע בבשרו. אין אנו משיגים את דברי הוזהר הקדוש לעומקם, אולם רואים אנו כי הקרבן מסמל כמובן את זביחתה של אותה הנפש הבהמית של האדם המסיתתו לחטוא.

מצוות שאסור לעשות

הסידור של רבי חיים-מאיר מוויז'ניץ סיפרו לו פעם על יהודי שסר מדרך התורה, פרק את עול היהדות והוא עושה כל דבר אסור, ואף לועג לאחיו שומרי התורה והמצוות. אגב הדברים התבטא אחד החסידים: "האיש הזה, מצווה לעקרו מן השורש". הגיב הרבי: "עתה מבין אני את לשון התורה 'מכל מצוות ה' אשר לא תיעשינה'. איך ייתכנו מצוות שאסור לעשות? אלא יש 'מצוות' מהסוג שהוזכר עתה, ועל כך אומרת התורה שאלה 'מצוות' אשר לא תיעשינה".

חובות ופסח

דיני מלאכות המתחילות בערב שבת ומסתיימות בשבת, וכמה מדיני מסירת מלאכה לגוי בקבלנות בערב שבת

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

הנאה בשבת ממלאכת הגוי שנעשית בחיתר

וכן אם לא קבע עם הגוי התשלום עבור עבודתו, אלא שמסר לו המלאכה באופן שיכול היה הגוי לגמור לעשותה קודם השבת, (שבזה יש להקל למסור לו המלאכה אפילו כשיודע שעושה הגוי המלאכה בשבת, וכנ"ל בסעיף ט'), או שמסר לו המלאכה קודם ערב שבת, (שבזה למנהג האשכנזים יש להקל למסור לו המלאכה אפילו כשיודע שעושה הגוי המלאכה בשבת, אבל למנהג הספרדים אין להקל בזה, וכנ"ל בסעיף ט'), מכל מקום אם סיים הגוי את המלאכה בשבת והביא את הבגד ליהודי, אסור ללבושו בשבת.

ויש מי שכתב שכל שמסר לגוי המלאכה באופן שגם אם עושה הגוי המלאכה בשבת אין היהודי עובר על איסור כלל, יש להקל ללבוש את אותו בגד בשבת אפילו יודע שעושה הגוי המלאכה בשבת, (ולמנהג האשכנזים דוקא במקום שיש צורך, וכנ"ל).

טו. למנהג האשכנזים הנ"ל (בסעיף יד) המחמירים שלא להשתמש בשבת בבגד או בחפץ שעשאו או תיקנו הגוי בשבת, אלא אם כן כשצריך לו בשבת, אף אחר השבת אין להשתמש באותו בגד אלא עד אחר שיעבור שיעור זמן "בכדי שיעשו", דהיינו שיעבור זמן במוצאי שבת כשיעור הזמן שעשה הגוי מלאכה זו בשבת.

ואם הביא לו הגוי בגד שתיקנו או כיבסו ביום טוב ראשון, והיו שני ימים טובים של גליות, למנהג האשכנזים מותר ללבוש בגד זה ביום טוב שני אחר שיעבור שיעור זמן "בכדי שיעשו".

ויש אומרים שדוקא לאותו אדם שעשה הגוי המלאכה עבורו, יש להחמיר למנהג האשכנזים שלא להשתמש בבגד זה עד מוצאי שבת, (אלא אם כן לצורך השבת), אבל לאחרים מותר. ויש אומרים שאף לאחרים אסור להשתמש בבגד זה עד מוצאי שבת.

יז. אף למנהג האשכנזים הנ"ל (בסעיף יד) המחמירים שלא להשתמש בשבת בבגד או בחפץ שעשאו או תיקנו הגוי בשבת, אלא אם כן כשצריך לו בשבת, היינו דוקא כשיודע בודאי שגמר הגוי עשיית הבגד או תיקונו או כיבוסו בשבת, אבל כשיש ספק בדבר, ושמא גמר הגוי המלאכה קודם השבת, מותר להשתמש בבגד זה בשבת, ואפילו אינו צורך השבת.